

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XIII. De ordinatis ab Episcopo, qui Episcopatus renuntiavit, & ab
excommunicato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

Episcopus posse sibi constituere vicarium Pontificem natione conformem, c. quoniam 14. tit. 31. de off. jud. ordin.

25 Religiosus non est ordinandus ab Episcopo nisi ex consensu superioris, ne secreta commissa quorum ille magis conscius, vel ad tempus, vel omnino ordinationem differri faciant. can. nullus dist. 50.

26 Ordinatum à Pontifice absque ejus licentia ordinari ab Episcopo non posse habet textus in c. cum in distribuendis 12. h. s. idque propter honorem debitum Sedi, ut colligitur ex c. 7. inf. de major. Et obed. Cum alias ab uno Episcopo ordinatus, ab alio recte ordinetur. Patentem consensus non desideratur, quippe qui non debeant posse impedire liberiorum meliorem statum, quorum sufficit libera voluntas. Neque etiam in vii ordinandi, quandoquidem coactio difficile habet exitus, quae de re inf. tit. 40. de his qua vi metusve causa, c.

27 Ad primam tonsuram quod attinet, nemo ea iniiciendus, qui non acceperit Sacramentum confirmationis, nec edoctus elementa fidei, qui non novit legere & scribere, nec quem probabile est magis fraude iudicii secularis declinandi petere tonsuram, quam Deo exhibendi cultum. Trident. Sess. 23. c. 4. De reformat.

28 Quæri potest, An prima tonsura, & minores ordines recte conferantur iis, qui non habent animum ascendendi ad superiores? Respond. nullum hic subesse peccatum, cum nullo jure requiratur talis intentio in suscipiente: neque enim eam requirit textus in c. fin. eod. in 6. nec Trid. d. c. 4. Et facit, quod Episcopus dispensare possit cum illegitimis, ad suscipiendos ordines minores, qui tamen non admittuntur ad majores sine dispensatione Apostolica, c. 1. de his presb. in 6. Laudandi tamen sunt illi Episcopi, qui tantum conferunt primam tonsuram adultis, quibus est animus ad superiores ordines. Unde conjugatis non conferenda dicitur, d. c. fin. ex ratione, quod illi sunt adscribendi Ecclesie, qui valent ei deservire: quod non obstat in conjugatis nisi consensu alterius se offerat Ecclesie ministerio matris.

TITULUS XII.

De Scrutinio in ordine faciend.

SUMMARIUM.

1. Scrutinium quid?
2. Archidiaconi officium, peracto scrutinio.

Non nisi idonei, qui valent & volunt Ecclesie deservire, ad Ordines admittendi: unde ante admissionem, dicitur hic prætendendum Scrutinium, quod est examen, quo in mores, scientiam, ætatem, natales ordinandi inquirunt, & quidem rigorosè c. 7. sup. de elect. can. quando dist. 25. Spectat hoc de jure ad Archidiaconum c. ad hac 7. inf. de off. Archidiacon. Potest tamen Episcopus ipsi examini præsidere, vel alii committere, Glof. d. c. ad hac. * Peracto Scrutinio Archidiaconi est populum adstantem monere, si quid contra ordinandos habeat, quo impediti possent, id proponat & nemine comparente, eos Episcopo præsentare, juxta formam cap. unici h. t. Cui roganti, an præsentatos sciat dignos, respondet, se quatenus patitur humana fragilitas; scire dignos esse. Qua responsione non peccat Archidiaconus, etiamsi fortè præsentatorum aliquis sit indignus, modo ipsum hoc lateat, & non stet per eum, quo minus lateat, d. cap. unico.

TITULUS XIII.

De ordinatis ab Episcopo, qui Episcopatum renuntiavit, & ab excommunicato.

SUMMARIUM.

1. Ordinatus taliter est suspensus ab usu Ordinum
2. Vt Et Ordinatus sententia ab Episcopo excommunicato.
3. Sacramenta rectè percipiuntur ab excommunicato non vitando.
4. An Et ab hæretico?

AB Episcopo suo Ordines esse conferendos dictum supra, & repetitur, inf. c. 22. Unde

H Unde

1 Uode hic quaeritur: An recte conferantur ab eo, qui renunciavit Episcopatu? Et distinguitur *c. 1. h. 1.* an renunciaverit loco tantum, an simul & dignitati: ut illo casu rogatus conferat Ordines, etiam majores, non etiam hoc. Ratio differentiae est, quod illo casu, etsi jurisdictioni renunciaverit, quoad ea tamen quae sunt ordinis, jus sibi reservaverit; hoc vero casu se omnino exuerit prerogativa Episcopatus. Poterit tamen conferre minores ordines rogatus, cum & eisdem Abbates conferant suis Regularibus, *Trid. Sess. 23. c. 10. de reformat.* Dico rogatus, quia non nisi subditis ordines conferuntur, quos hic cum nullos habeat, ordinare nequit alienos, nisi consensu Episcopi, cui subsunt. Quod si tamen talis Episcopus majores contulerit, tenebit quidem collatio, propterea quod renunciatio non faciat eum non Episcopum, quia character Episcopalis deleri nequit: scienter tamen a tali ordine suscipiens, usu ordinum hoc ipso est suspensus, nisi a Rom. Pont. dispensetur. Ignorantia non crassa faciet dispensare posse Episcopum, *d. c. 1. in fine.*

2 Idem est in eo, qui ab excommunicato scienter ordines recepit: nam & iste ordinatus quidem est, sed suspensus usu ordinum, nisi ignorantia faciat Episcopum dispensare, *c. 2. h. 2.* Idem in Episcopo haeretico vel schismatico: neque enim facit haeresis, aut schisma, quin maneat character. Ut ordinatio teneat, licet non impune, propter scientiam, *c. 1. & 2. inf. de schism.*

3 Quid si fuerit excommunicatus quidem Episcopus, sed non vitandus? R. Communiter auctores scribere, posse nos recipere Sacramenta ab excommunicato non vitando, secundum Bullam Martini V. *Ad evitanda*, per quam est sublata prohibitio communicandi cum excommunicatis toleratis. Ut & hoc in casu procedat, & poenae iuris non obtineant eum quod jure permittitur non mereatur poenam. Posset tamen videri non esse extra peccatum, qui inducit talem ad ministrandum Sacramenta, quasi cooperetur peccato alterius. Hac de re lacus infra, *ad tit. de sent. excommunic.*

4 Quid de haeretico dicendum post dictam Bullam *ad evitanda*? Posse videri ab hoc licite accipi Sacramenta, & sine noxa quod sit

excommunicatus hodie non est vitandus, nisi denunciatus, vel notorius Clerici percussor: ita nec haeticus; ut ordo ab illo accipiatur impune. Et hoc vult Navar. *de haeres. conf.* 10. n. 2. Posset tamen in contrarium quis merito inclinare, eo quod haeticus non solum sit vitandus, quia excommunicatus, sed & quia haeticus, eoque nomine jurisdictione omniprivetur, etiam quoad usum atque executionem ordinis, ut licet cum eo in Sacramentis impune communicemus; tamquam tolerato excommunicato, non tamen tamquam haeretico, cum & cateus sit vitandus, ex causa, ne inficiamur, ut ex duobus vitiis uno sublato alterum permaneat.

TITULUS XIV.

De aetate, & qualitate, & ordine praeficiendorum.

SUMMARIUM.

1. Cura animarum aetatem requirit 25. annorum.
2. Non etiam dignitates & personatus sine cura.
3. Aetas qua requiratur in Abbatibus, Prioribus, Episcopis.
4. Qua in simplicibus beneficiis & praebendis.
5. Qua in ordinandis.
6. Poena ordinari ante requisitam aetatem, & qui super ea dispensent.
7. Qualitas ordinandorum in quibus consistat.
8. Scientia in ordinandis qua requisita.
9. Nemo ordinandus sine patrimonio aut titulo.
10. Ordo in praeficiendis requisitus.

EXamen in praeficiendis potissimum habetur circa aetatem, qualitatem, & ordinem. ** Et s.* in iis varia est pro diversitate muneris. Animarum cura, quae dicitur ars artium, requirit vicissimum quintum annum, saltem in hoatum, uti & Archidiaconatus, Decanatus, Abbatialis dignitas, *c. 7. §. inferiora sup. tit. 6.* ** Ad dignitates alias, & personatus quibus nulla adest animarum cura, nemo admittendus xxii. annis minor. Conc. Trid. Sess. 24. c. 2. 12. de reformat.* Dispensatio tamen Episcopi faciet, ut xx. annis major dignitatem obtineat, *c. unico eod. in 6.* Quod non mutaturum